1

2

ЛЕЙРЦИГ

Сэтгэлд дулаахан, оюутан сурахад тааламжтай дундад германы зүрх болох Метрополь Лейрциг хот нь олон дээд сургууль, судалгааны төв, олныг татах урлагын том газрууд Гэвандхаус, Томаны найрал дуу, театр, дуурь болон музей түүнчлэн худалдаа, банк ба хэвлэл мэдээллийн өсөн дэгжиж буй хот юм.

Лейрциг хот нь оюутны болон чөлөөт соёлын тайзаараа алдартай. Матгалцаан, лекц уншлагууд, үзэсгэлэн мөн концэрт, кино театр, пиво цэнгээний газар нь хотын дүр төрхийг тодорхойлдог.

Лейрциг хот соёлын том төв тэдийгүй Лейрцигийн их сургууль нь соёлын өвийг өөртөө хадгалж ирсэн байгууллага болно. Үүнийг египетийн музей, хуучин эдлэлийн ба хөгжмийн зэмсгийн музей болон урлагийн хуримтлалууд, сургалтын матераилын цуглуулга бүхий 450 илүү настай олонд нээлттэй их сургуулийн номын сан харуулна.

3

1 Ёхан Себастиан Бах (1685–1750) – Лейрцигийн Томасын сүмийн найрал дууны алдарт удирдаач – 20 ёслолын хөгжимийг Лейрцигийн их сургуулийн баярт зориулан бичсэн
2 Николай сүм – 1989 оны энхийн хувьсгалын эхэлсэн газар
3 Лейрциг хот – Ажиллах, амьдрах, амрахад таатай
4 Хотын Захиргааны шинэ байр
5 Хими, эрдэс судлалын тэнхим
6 Албэртина номын сан
7 Холбооны Бүгд Найрамдах Герман Улсын захиргааны шүүхийн байр
8 Вилла Тэльманны зочид буудал
9 Лейрцигийн олон улсын уулзалтын төв – Вернер Хайсэнбэрг байр– дотор талаасаа
10 Крох– байшин

өвөр нүүр зураг:
Их сургуулийн номын сан

4

© Universität Leipzig 2008
Editor: Universidade de Leipzig
Redação: Serviço Público
Fotografias: Armin Kühne, dpa Grubitzsch, Sylvia Dorn, Karsten Heckmann, Randy Kühn, Serjej Korkowskij, wpunktw, Kustodien, Arquivo da Universidade
Elaboração: wpunktw, Leipzig (www.wpunktw.com)

ТЭНХИМҮҮД + ТӨВҮҮД

Fakultäten Тэнхимүүд

Theologische Fakultät (Шашин судлалын тэнхим)

Juristenfakultät (Хууль зүйн тэнхим)

Fakultät für Geschichte, Kunst- und Orientwissenschaften
(Түүх, урлаг ба дорно дахин судлалын тэнхим)

Philologische Fakultät (Хэл шинжлэлийн тэнхим)

Erziehungswissenschaftliche Fakultät
(Сурган хүмүүжүүлэхийн шинжлэх ухааны тэнхим)

Fakultät für Sozialwissenschaften und Philosophie
(Нийгмийн шинжлэх ухаан ба философийн тэнхим)

Wirtschaftswissenschaftliche Fakultät (inkl. Bauingenieurwesen)
(Эдийн засгийн шинжлэх ухааны тэнхим)

Sportwissenschaftliche Fakultät (Спортын шинжлэх ухааны тэнхим)

Medizinische Fakultät (Анагаах ухааны тэнхим)

Fakultät für Mathematik und Informatik (Математик болон мэдээлэл зүйн тэнхим)

Fakultät für Biowissenschaften, Pharmazie und Psychologie
(Био шинжлэх ухаан, эм зүй ба сэтгэл судлалын тэнхим)

Fakultät für Physik und Geowissenschaften (Физик гео шинжлэх ухааны тэнхим)

Fakultät für Chemie und Mineralogie (Хими ба эрдэс судлалын тэнхим)

Fakultät für Veterinärmedizin (Мал эмнэлэгийн тэнхим)

Zentren Төвүүд*

Biotechnologisch-Biomedizinisches Zentrum (BBZ)
(Биотехнологи– Биоанагаах ухааны төв)

Interdisziplinäres Zentrum für Bioinformatik (IZBI) (Био мэдээлэл зүйн хоорондын төв)

Lateinamerika-Zentrum (LAZ) (Латин Америк төв)

Forschungsakademie Leipzig (RAL) (Лейрциг Судалгааны Академи)

Translationszentrum für Regenerative Medizin (TRM)
(Сэргэн нөхөгдөх анагаах ухааны эрхтэн шилжин суулгах төв)

Zentrum für Frauen- und Geschlechterforschung (FraGes)
(Эмэгтэйчүүд ба жэндэр судлалын төв)

Zentrum für Internationale Wirtschaftsbeziehungen (ZiW)
(Олон улсын эдийн засгийн харилцааны төв)

Zentrum für Lehrerbildung und Schulforschung (ZLS)
(Багшийн сургалт ба сургууль судлалын төв)

Zentrum für Magnetische Resonanz (MRZ) (Магнэт– ресонанц төв)

Zentrum für Medien und Kommunikation (ZMK) (Мэдээлэл ба харилцааны төв)

Zentrum für Toxikologie (ZFT) (Токсилогын төв)

Zentrum zur Erforschung und Entwicklung pädagogischer Berufspraxis (ZpB)
(Мэргэжлийн дадлага сургалт боловсролын судалгаа хөгжлийн төв)

* төвлөрсөн байгууллагуудыг багтаасан

5

6

7

8

9

10

Rektorat
(Ректор)
Ritterstraße 26, 04109 Leipzig
Утас: +49 (0)341 97-30000
Факс: +49 (0)341 97-30099
И–мэйл: rektorat@uni-leipzig.de

Zentrale Studienberatung
(Мэргэжлийн сургалтын төв)
Goethestraße 6, 04109 Leipzig
Утас: +49 (0)341 97-32041-44
Факс: +49 (0)341 97-32099
И–мэйл: zsb@uni-leipzig.de

Pressestelle
(Хэвлэл мэдээллийн алба)
Ritterstraße 26, 04109 Leipzig
Утас: +49 (0)341 97-35020
Факс: +49 (0)341 97-35029
И–мэйл: presse@uni-leipzig.de

Öffentlichkeitsarbeit
(Олон нийтийн ажлын алба)
Ritterstraße 26, 04109 Leipzig
Утас: +49 (0)341 97-35031
Факс: +49 (0)341 97-35009
И–мэйл: pubrel@uni-leipzig.de

Akademisches Auslandsamt
(Эрдмийн гадаад алба)
Goethestr. 6, 04109 Leipzig
Утас: +49 (0)341 97-32020
Факс: +49 (0)341 97-32049
И–мэйл: aaa@uni-leipzig.de

Forschungskontaktstelle
(Судалгаа холбооны алба)
Ritterstraße 26, 04109 Leipzig
Утас: +49 (0)341 97-35000
Факс: +49 (0)341 97-35009
И–мэйл: fkst@uni-leipzig.de

Wissenschaftliche Weiterbildung
(Мэргэжил дээшлүүлэх/Эчнээ сургалт)
Neumarkt 9 – 19, 04109 Leipzig (Interim)
Утас: +49 (0)341 97-30050
Факс: +49 (0)341 97-30059
И–мэйл: weiterbildung@uni-leipzig.de

Universitätsbibliothek
(Их сургуулийн номын сан)
Beethovenstraße 6, 04107 Leipzig
Утас: +49 (0)341 97-30501
Факс: +49 (0)341 97-30599
И–мэйл: direktion@ub.uni-leipzig.de

Studentenwerk Leipzig
(Оюутан хариуцсан алба)
Goethestraße 6, 04109 Leipzig
Утас: +49 (0)341 96-595
Факс: +49 (0)341 96-59923
И–мэйл: info@studentenwerk-leipzig.de

www.uni-leipzig.de

Лейрцигийн их сургууль нь 1409 онд байгуулагдсан. Түүхийн энэ явцдаа дээд доод олон шатыг дамжсаар оюуны шинжлэх ухааныг голлон шинжлэх ухааны ихэнх салбарыг агуулсан мэргэжлийн чиглэлтэй болтлоо хөгжсөн юм. Дэлхийд алдар цуутай олон арван эрдэмтэд суралцаж багшилж байсан ба шинжлэх ухааны хөгжилд нээгдсэн чухал алхамууд энд тавигдаж байжээ. Саксон мужийн их сургуулийн хувьд энэ бүсийн хөгжилд ч том хувь нэмэр оруулдаг. Лейрцигийн их сургууль нь ийнхүү агуу их уламжлалыг хадгалсаар ирсэн түүхтэй. Их сургуулийн зарчим:

AUS TRADITION GRENZEN ÜBERSCHREITEN

Уламжлалаас үүдэн хилийг нэвтрэх

(Лейрцигийн их сургуулийн гол зарчим:
www.uni-leipzig.de/campus2009)

Лейрцигийн их сургуулийн лаваар хэвэлсэн том тамга
1409 он ариун Лаурентиус ба Жон Баптистийг дурсэлсэн
Лейрцигийн их сургууль болон Артистик тэнхимийн
тусгаарлыг баталсан хүчин төгөлдөр бүхий
1516 оны 1 сарын 26–ны өдрийн герман хэл дээр бичигдсэн
Пергамент– Гэрчилгээн дээр өлгөөтэй байгаа нь

ALMA MATER LIPSIENSIS

Тавтай морилно уу

UNIVERSITÄT LEIPZIG

UNIVERSITAS LITTERARUM

1409 онд байгуулагдсан германдаа үүссэн цагаасаа хоёр дахь эртний Лейрцигийн их сургууль нь өргөн хүрээтэй шинжлэх ухааны салбарыг өөртөө багтаасан дүүрэн их сургууль юм. Лейрцигийн их сургууль нь 14 тэнхимээс бүрдэх бөгөөд сургалт болон судалгаагаа мэргэжлийн чиглэлийн өргөтсөн хүрээнд явуулдаг.

Лейрцигийн их сургууль нь мэргэжлийн бараг бүх чиглэлээр сургалтаа явуулж бакалаврын болон мастерын зэрэгээр төгсөгдөг холбооны анхны сургуулийн нэг нь. Уг сургууль нь уламжлалт мэргэжлийн чиглэлийг өөрийн үндсэн зарчим болгодог.

Европын зэрэглэлтэй их сургуулийн хувьд Alma Mater Lipsiensis бүх зууны туршдаа дэлхий дахинд цуутай эрдэмтэдийг өөртөө татаж байсан юм. Үүнд– Христиан Томасиус, Ёхан Христов Гётщед, Христиан Фурхтеготт Гэллэрт, Вильхэлм Вундт, Вильхэлм Освалд, Паул Флэксих, Тёдер Литт, Эрнст Блох болон Вернер Хайсэнбэрг орно. Мөн Улрихь фон Хуттэн, Томас Мюнтцэр, Готтфрийд Вильхэлм Лейбниц, Готтхолд Ефрайм Лэссинг, Ёхан Вольфганг Гёте, Ёхан Готтлийб Фихте, Роберт Шуманн, Рихард Вагнер ба Фрийдрих Нийче зэрэг олон алдартай хүмүүс суралцаж байжээ.

UNIVERSITÄT LEIPZIG 1409 2009 ALMA MATER LIPSIENSIS

Уламжлалаас үүдэн хилийг нэвтрэх

90–ээд оны эхээр хуучин их сургуулийн бүтэц дахин шинэчлэгдэн шинэ эрдэмтэн багш нар ажиллах болсоноор эдүгээ их сургууль нь сонгодог болон орчин үеийг хосолсон бүрэн их сургууль болжээ. Үндсэн чиглэл баримталсан төслүүд нь их сургуулийг европын их сургуулиудтай нэгдүгээр эгнээнд хүргэх зорилгод алхам алхамаар ойртуулжээ.

Энэ замд Лейрцигийн БиоСити түүний нэг хэсэг Биотэхнологи– Биоанагаахын төв нь эдийн засаг, шинжлэх ухааны хамтын ажиллагааны нэг жишээ болно. Хичээлийн жилийн улирал бүрд олон улсын алдартай нэг эрдэмтэнг шалгаруулан ажиллуулдаг Лейбниц– Профессор нь Лейрцигийн их сургуулийн гадаад дахь болон мэргэжлийн салбарын хоорондын ажлын үр дүнгийн дахин нэг жишээ юм.

Тасралтгүй амжилтын тэмдэг нь тогтмол өсөж буй сурах оюутны тоо (1991/92 оны хичээлийн жилийн өвлийн улиралд 12 000 байсан нь 2006/07 оны хичээлийн жилийн өвлийн улиралд 30 000 хүртэл), мөн өсөж буй шинээр элсэгч гадаад оюутны тоо болон дэлхийн өнцөг булан бүрээс ирэн ажиллаж байгаа Профессорууд Доцентоор батлагдаж байдаг.

1

Шинээр хөгжиж буй Метрополь Лейрциг – Банк, даатгал, худалдаа болон үзэсгэлэн худалдаа, мөн түүнчлэн хэвлэл мэдээлэл, ном ба соёлын том хот– шинээр үүсгэн байгуулагдсан нарийн мэргэжлийн чиглэлүүдийг үндсэн мэргэжлийн ангидаа зөвхөн Лейрцигт сурах боломжийг нээж байгаа юм. Үүний тод жишээ нь даатгалын мэдээлэл зүй ба анагаахын мэдээлэл зүй, банк– ба худалдааны эрх зүй, байгаль орчин ба төлөвлөгөөний эрх зүй эсвэл номын шинжлэх ухаан/номын эдийн засаг санхүү түүнчлэн соёл судлалын шинжлэх ухааныг оюуны шинжлэх ухааны олон мэргэжлийн салбарт агуулснаараа онцлогтой. Европ судлал, Европын эрх зүй, Франц– Франц судлал эсвэл анли хэл дээр явагддаг олон улсын физик судлалын хөтөлбөрийн мастерийн зэрэгтэй шинэ сургалт нь олон улсын ба салбар хоорондын нягт ажиллагааны баталгаа юм.

1 Готтфрийд Вильхэлм Лейбниц (1646–1716)– 15 настайдаа оюутан, 30 настайдаа дэлхийн суут эрдэмтэн
2 Лекц
3 Европын орчин үеийн мал эмнэлэгт Лейрциг хотын амьтны хүрээлэн харьяалагддаг
4 Физикч, Нобелийн шагналт Вернер Хайсэнбэрг (1901–1976), Лейрцигийн их сургууль дээр, 1940 он
5 фон Ерик ван Эгэраатын, түрүүлсэн бүтээл болох, Августусплатц дээрх шинэ их сургуулийн цогцолборт загвар, Роттердам
6 Herbarium – ургамлын загвар

6

2

ХИЛИЙГ НЭВТРЭХ

Лейпцигийн их сургууль дахь өргөн цар хүрээтэй судалгааны ажил нь боловсрол эдийн засгын төлөв хандлагад нийцтэй үндсэн ба анхан шатны судалгаанаас гадна хавсарсан судалгаа, нийгмийн хөгжлийн асуудалд шийдвэрлэгдэх бодлогыг өөртөө хамруулах бөгөөд энэ нь их сургуулийг олон талын салбарт найдвартай түнш болгодог.

Тэнхимээс гадуур мэргэжлийн чиглэлийн хоорондох судалгааны ажлыг өргөтгөснөөрөө их сургуулийн бүтэцэд сүүлийн жилд олсон том амжилтын нэг юм. Их сургуулиас гадуур судалгаа шинжилгээний байгууллагууд болох гурван Макс– Планк– Хүрээлэн болон Байгаль орчин судлах төвтэй хамтран ажиллаж байгаа болно. Энэ нь олон улсын хэмжээнд өрсөлдөх судалгааг докторантурийн мэргэшлийн хэмжээнд холбон өгч байгаа юм.

Одоогоор зургаан гол судалгааны салбарууд Лейпцигийн их сургууль дээр байдаг: «Молекул нанообьектээс мултифункционализмт материал ба процэсст хүрэх нь», «Математик ба түүний байгалийн шинжлэх ухаан дахь хэрэглээ», «Молэкулар цэллуларын харилцан холбоо: биотехнологи, био мэдээлэл зүй ба био анагаах ухаан нь оношлогоо болон эмчилгээнд», «Тархи, тархиний үйл ажиллагаа ба хэл», «Рискант зүй ёс» болон «Байгаль орчны өөрчлөлт ба өвчин эмгэг».

3

ХАМТЫН АЖИЛЛАГАА

Лейрцигийн их сургууль нь гадаадын олон улстай холбоотой, олон улсад сонирхолтой мэргэжлийн чиглэлийн сургалт явуулдаг болон гадаад оюутны тоогоороо дээгүүрт ордог онцлогтой. Ойролцоогоор 130 орноос ирсэн гадаадын оюутнууд лекц семинарт суудаг нь Лейрцигийн их сургууль европын сургалтын нэгэн орон зайд хүрсэнийг харуулна. Энэ нь их сургуулийг олон зуун жилийн улалмжлал дээр тулгуурлан сонгодог дундад евродын олон улсын чанартай өндөр сургууль болсоныг харуулдаг. Олон улсын сургалт, судалгааны төв газрууд нь дорно ба өрнийг, умард ба өмнөдийг хооронд нь холбож өгдөг.

Лейрцигийн их сургууль нь олон улсын хамтын ажиллагааны сүлжээ бүхий олон чиглэлийн 350 аас илүү байгууллагатай түншийн холбоотой, цаг үедээ тохирсон сургалтын бүтэц зохин байгуулалт болох сургалтын онооны системд шилжсэн нь гадаадын оюутан, эрдэмтэн багш нарын хоорондын солилцоог дэмжихэд багагүй үүрэг гүйцэтгэдэг. Англи хэл дээр явагддаг мэргэжилийн чиглэлүүд болон урилгаар багшилдаг гадаадын олон эрдэмтэд нь их сургуулийн харъяат гурван том зочид буудалд байрлан амьдардаг.

4

2009 ТЭМДЭГЛЭЛТ ОЙ

2009 онд Лейрцигийн их сургууль нь 600 жилийнхээ ойг тэмдэглэнэ. Энэ тэмдэглэлт ой нь их сургуулийн урт удаан хувьсан өөрчлөгдсөн түүхийн хугацаандаа өнгөрсөн үеээ болон хэтийн төлөвөө дүгнэн харж угтан ирж буй он жилүүддээ хийх цаашдын ирээдүйгээ төлөвлөх завшаан олгож байгаа юм.

Alma mater Lipsiensis 600 жил– Энэ тэмдэглэлт ойг оюутан, ажилтан, төгсөгчид, иргэд болон зочид бүх нийтээрээ тэмдэглэн өнгөрүүлнэ. Их сургууль нь 2009 оны 5 сараас
12 сар хүртэл өргөн цар хүрээтэй ойн хөтөлбөрийг зохион байгуулна. Олон төрлийн баярын арга хэмжээ, төсөлүүд нь их сургуулийг зөвхөн хүндэтгэн бахархах өндөр сургууль болсоныг санагдуулах төдийгүй 21 дүгээр зууны орчин цагийн дэлхийд нээлттэй потенциаль бүхий сургууль болсныг тусган харуулна. Ойн тэмдэглэлт үйл ажиллагаа нь 12 сарын 2–нд нээгдэх баярын долоо хоногоор төгсөх болно.

Ойг тохиолдуулан их сургууль шинжлэх ухааны түүхэн олон боть ном гарах болно.

5